

המוסד לביטוח לאומי

National Insurance Institute

הלשכה הרפואית

המוסד לביטוח לאומי
תדריך לרופא

אייר תשפו

מאי 2026

המוסד לביטוח לאומי

תדריך לרופא בגמלת ילד נכה

אייר תשפו

מאי 2026

תוכן עניינים

5	הקדמה
5	מטרת התדריך
6	1. המוסד לביטוח לאומי
6	1.1 כללי
6	1.1.1 גמלאות המוסד לביטוח לאומי
7	1.1.2 מקורות ההכנסה של המוסד לביטוח לאומי
8	1.1.3 ענפי הביטוח הסוציאלי שעליהם מופקד המוסד לביטוח לאומי
8	1.1.4 חוקים והסכמים סוציאליים שהמוסד לביטוח לאומי אחראי לביצועם
9	גמלת ילד נכה
9	לשון החוק:
9	1. הגדרות
11	2. גמלה לסידורים מיוחדים
11	3. תנאים לקבלת גמלאות
12	4. תקופת התשלום
12	5. החלטה לזמן מוגבל
12	6. בדיקה מחדש
13	7. הגשת תביעה חדשה
13	8. חובת הודעה למוסד
14	9. מניעת כפל גמלאות
14	10. הוראות מעבר
15	תוספת ראשונה
15	ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד
17	תוספת שנייה
17	ילד עם ליקוי מיוחד
20	דגשים באבחון רפואי בגמלת ילד נכה
21	ילד עם ליקוי מיוחד
21	תסמונת דאון
21	אוטיזם או פסיכוזה
21	ילד עם ירידה בשמיעה
21	ילד עם ליקוי ראייה

22.....	ילד זקוק לסיוע בתקשורת.....
23.....	ילד הזקוק להשגחה מלאה.....
24.....	ילד הזקוק להשגחה חלקית.....
25.....	טיפול רפואי מיוחד.....
27.....	שילוב טיפולים.....
28.....	טיפול רפואי קשה.....
29.....	ילד עם עיכוב התפתחותי.....
30.....	תלות בעזרת הזולת לטיפולו האישי של הילד.....

הקדמה

מדינת ישראל היא מדינת רווחה המחויבת לרווחת אזרחיה. חוקי הביטוח הלאומי מיועדים ליישם חלק ממחויבות זו, ומטרתם להבטיח הכנסה בסיסית ושירותי רווחה אישיים למגוון אוכלוסיות: זקנים, שאירים, ילדים, מובטלים, נכים, נפגעי פעולות איבה, עולים חדשים, יחידים ומשפחות חסרות הכנסה.

מטרת התדריך

מטרת התדריך למסד תהליכי עבודה של הרופא בתחום ילד נכה, ומוצגים בו קווים מנחים למסגרת העבודה. התדריך יהיה דינמי ויעודכן מעת לעת בליווי רישום של מועד העדכון. התדריך מציע מידע על תהליכים בתחום ילד נכה בכלל, וכן היבטים מנהליים ומקצועיים בעבודת הרופא המוסמך בתחום.

תדריך זה אמור לשמש בסיס:

1. לעבודת הרופא בגמלת ילד נכה בעבודתו היומיומית.
2. להביא לאחדות בעבודת הרופאים בסניפים השונים ובגישתם לבעיות רפואיות שונות.
3. לשמש מקור לתשובות ולפתרון בעיות שמתעוררות תוך כדי עבודה בשטח.

1. המוסד לביטוח לאומי

1.1 כללי

המוסד לביטוח לאומי הוא תאגיד הפועל על פי חוק, נתון לפיקוחו של שר הרווחה והשירותים החברתיים ועומד לביקורת של מבקר המדינה. השר ממונה על ביצוע חוק הביטוח הלאומי, מוסמך להתקין תקנות על פיו ועומד בראש מועצת הביטוח הלאומי.

חוק הביטוח הלאומי התקבל בכנסת בנובמבר 1953 ונכנס לתוקפו ביום 1 אפריל 1954. מטרתו הייתה מלחמה בעוני ובמחסור ודאגה לרמת חיים הוגנת לכל אזרחי המדינה. החוק נחקק כמכשיר מרכזי לצמצום הפערים הכלכליים בישראל ולהבטחת הגנה כלכלית לכל תושב ומשפחה בעת מצוקה זמנית או מתמשכת. הוא הופעל בתחילה לשלושה ענפי ביטוח (אימהות, נפגעי עבודה וזקנה ושירים), וכעבור זמן הורחב לענפי ביטוח נוספים.

מערכת הביטוח הלאומי גובה דמי ביטוח מכלל הציבור ומשלמת גמלאות לזכאים בכפוף למבחנים הקבועים בחוק. כך היא מעבירה למעשה הכנסות מקבוצות מבוססות מבחינה כלכלית לקבוצות חלשות ופגיעות (חמישית מהאוכלוסייה בעלת ההכנסה הנמוכה ביותר משלמת 5%-6% מסך דמי הביטוח ומקבלת כ-40% מכלל הגמלאות). המוסד לביטוח לאומי משמש אפוא מכשיר לחלוקה מחודשת של חלק מההכנסה הלאומית לפי קריטריונים סוציאליים.

אחת הדרכים למימון הגמלאות היא גביית דמי ביטוח מציבור המבוטחים, ובעיקר מעובדים שכירים, עובדים עצמאים וממי שמוגדרים "לא עובד ולא עובד עצמאי". אלה הן גמלאות גבייתיות. נוסף על כך, הביטוח הלאומי משלם גמלאות לא גבייתיות שרובן ממומנות על ידי אוצר המדינה.

1.1.1 גמלאות המוסד לביטוח לאומי

את גמלאות המוסד לביטוח לאומי אפשר לחלק לשש קבוצות עיקריות, לפי האוכלוסייה המקבלת אותן. קבוצות האוכלוסייה נבדלות זו מזו במצבן הכלכלי ובזיקתן לשוק העבודה.

א. גמלאות זמניות - למבוטחים הנמצאים בהליך הערכת נכות צמיתה.

ב. גמלאות ארוכות מועד - למבוטחים שיצאו ממעל העבודה מטעמי גיל, התאלמנות, נכות או אובדן כושר השתכרות מעבודה (חלקי או מלא). הגמלאות העיקריות בקבוצה זו הן זקנה ושירים ונכות כללית, והן חלק מהמערך הפנסיוני למי שפרש ממעגל העבודה.

ג. גמלאות מחליפות שכר - למבוטחים בגיל העבודה ובעלי כושר עבודה שבשל סיבות זמניות אינם יכולים להפיק הכנסה מעבודה וזקוקים להגנה זמנית על רמת חייהם.

גמלאות אלו משולמות לפרק זמן מוגבל לנשים בחופשת לידה, לנעדרים מעבודתם מחמת פגיעה בעבודה ולמובטלים שאיבדו את מקום עבודתם, וכן למשרתים במילואים.

הלשכה הרפואית

- ד. גמלה להבטחת הכנסת מינימום לקיום - למשפחות החסרות מקורות הכנסה או שהכנסתן (כולל קצבת ביטוח לאומי) נמוכה מאוד מטעמי זקנה, התאלמנות, טיפול בילדים קטנים, מחלה, נכות, אי-תעסוקה או שכר נמוך.
- ה. קצבת ילדים - למשפחות עם ילדים, בבחינת השלמה להכנסתן הכלכלית, כתחליף לזיכויים ולניכויים שהיו נהוגים במערכת המס עד לרפורמה במס הישיר בשנת 1975.
- ו. גמלאות שיקום וקימום - תכניות שיקום, קימום ועזרה בניהול אורח חיים תקין לנכים, לאלמנות ולקשישים סיעודיים. התכניות כוללות גמלאות המיועדות לסייע בתפקוד היומיומי או בתשלום בעבור עזרה הנדרשת לניהול אורח חיים תקין. כמו כן, קיימות תכניות שיקום המיועדות לסייע בשיקומם המקצועי של נכים ואלמנות באמצעות אבחון מקצועי של הפוטנציאל שלהם להשתקם והפנייתם למסגרות שיקום מתאימות בשוק החופשי והמוגן. בין התכניות גם שירות ייעוץ לקשיש, מפעלים מיוחדים וניסיוניים בתחום שירותי הקהילה, ופיתוח שירותים לנכים וקשישים סיעודיים.

1.1.2 מקורות ההכנסה של המוסד לביטוח לאומי

- א. גביית דמי ביטוח
- ב. השתתפות הממשלה
- ג. הכנסות מהשקעות (ריבית)

מערכת גביית דמי הביטוח מבוססת על העיקרון שבעת פעילות כלכלית מפריש המבוטח חלק מהכנסתו כדמי ביטוח, ומכוח תשלומים אלה הוא קונה את הזכות לקבל גמלאות שיחליפו את שכרו בשעה שיימצא במצבים המוגדרים בחוק.

1.1.3 ענפי הביטוח הסוציאלי שעליהם מופקד המוסד לביטוח לאומי

- א. ביטוח אימהות
- ב. ביטוח תלמידים
- ג. תגמולים למתנדבים
- ד. ביטוח נפגעי עבודה
- ה. ביטוח נפגעי תאונות
- ו. ביטוח נפגעי פעולות איבה
- ז. ביטוח אבטלה
- ח. ביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגידים
- ט. ביטוח סיעוד
- י. ביטוח זקנה וביטוח שאירים

1.1.4 חוקים והסכמים סוציאליים שהמוסד לביטוח לאומי אחראי לביצועם

חוק הביטוח הלאומי * חוק הבטחת הכנסה * חוק מזונות (הבטחת תשלום) * חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה * הסכם בדבר תשלומי קצבאות זקנה ושאירים למי שאינם מבוטחים לפי החוק (כגון עולם חדשים) * הסכם בדבר נידות * הסכם בדבר תגמולים לאסירי ציון ובני משפחותיהם של הרוגי מלכות * הסכם בדבר תגמולים לחסידי אומות העולם ותשלומים לפי אמנות בינלאומיות עם מדינות אחרות * חוק ביטוח בריאות ממלכתי (משנת 1995)

חוקים והסכמים אלה אינם גבייתיים, והוצאותיהם על תקציב המדינה. מקצתם, למשל חוק הבטחת הכנסה וחוק המזונות, מותנים בזכאות לקצבה במבחן הכנסות.

גמלת ילד נכה

לשון החוק:

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 221, 222, 222א' 297, 317 ו-400 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה - 1995 (להלן החוק), לאחר שנועצתי במועצת המוסד לפי סעיף 12 לחוק, באישור ועדת העבודה והבריאות של הכנסת ולעניין סעיף 222 גם לאחר התייעצות עם שר האוצר, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה –

"ילד" ילדו של מבוטח או של מי שהיה מבוטח ונפטר כתושב ישראל, לרבות ילדו החורג או המאומץ שטרם מלאו לו 18 שנים;

"ילד הזקוק להשגחה חלקית של הזולת" - ילד שמלאו לו 90 ימים, אשר רופא שהמוסד הסמיכו לכך, קבע כי בשל ליקוי, מחלה כרונית, בעיית התנהגות או הבנה לקויה של הילד, הוא זקוק לנוכחות של הזולת בקרבו, כדי למנוע מצבי סיכון לעצמו או לאחרים וזאת באופן החורג במידה ניכרת מילדים בני גילו;

"ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד" - ילד שמלאו לו 90 ימים, אשר רופא מומחה ברפואת ילדים, שהמוסד הסמיכו לכך, קבע כי בשל מחלה כרונית קשה הוא זקוק לטיפול רפואי כמפורט בתוספת הראשונה;

"ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע" - ילד שבשל טיפול רפואי קבוע הניתן לו בבית חולים, נבצר ממנו, על פי הוראת רופא, להגיע למסגרת החינוכית או הטיפולית המקובלת בקרב בני גילו, שלושה ימים בשבוע לפחות, במשך שלושה חודשים רצופים לפחות, והורה או מי שמקבל גמלה בעדו נמצא עמו ונוטל חלק בטיפול בו;

"ילד התלוי בעזרת הזולת" - ילד שמלאו לו 3 שנים ואשר כתוצאה מליקוי גופני, שכלי או נפשי הנובע ממחלה, תסמונת, תאונה או מום מלידה (להלן - ליקוי), הוא תלוי בעזרת הזולת באופן החורג במידה ניכרת מהרגיל אצל בני גילו בביצוע פעולות יומיום תקופה של 90 ימים רצופים לפחות, אף אם תקופה זו או חלק ממנה, חלים בתכוף לפני הגיעו לגיל 3 והוא אחד מאלה:

(1) תלוי במידה רבה בעזרת הזולת ברוב שעות היממה (להלן - ילד התלוי בעזרת הזולת במידה רבה);

(א1) תלוי במידה רבה מאוד בעזרת הזולת בכל שעות היממה (להלן - ילד התלוי בעזרת הזולת בעזרת הזולת במידה רבה מאוד);

(2) תלוי לחלוטין בעזרת הזולת בכל שעות היממה (להלן - ילד התלוי לחלוטין בעזרת הזולת);

(א2) תלוי לחלוטין בעזרת הזולת במידה רבה במיוחד בכל שעות היממה (להלן - ילד התלוי לחלוטין במידה רבה במיוחד בעזרת הזולת);

"ילד עם ליקוי מיוחד" - ילד אשר רופא מומחה ברפואת ילדים, אשר המוסד הסמיכו לכך, קבע כי מתקיים בו אחד הליקויים המנויים בתוספת השניה;

"ילד נכה" - כל אחד מאלה:

(1) ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד;

(2) ילד התלוי בעזרת הזולת;

(3) ילד עם ליקוי מיוחד;

(4) ילד הזקוק להשגחה חלקית של הזולת;

(5) ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע

"פעולות יומיום" - כל אחת מאלה והקשור בהן:

(1) לבישה;

(2) אכילה;

(3) רחצה;

(4) הגיינה אישית

(5) ניידות עצמית בבית;

"קצבת יחיד מלאה" - כמשמעותה בסעיף 200(ב) לחוק.

2. גמלה לסידורים מיוחדים

גמלה חודשית להשתתפות המוסד בהוצאות לסידורים מיוחדים, תשולם בסכומים המפורטים להלן:

- (1) סכום השווה ל- 50% מקצבת יחיד מלאה בעד -
  - (א) ילד הזקוק להשגחה חלקית של הזולת;
  - (ב) ילד התלוי בעזרת הזולת במידה רבה;
  - (ג) ילד כאמור בפרטים 11 (ב) ו-12 (ב) ו- (ג) שבתוספת הראשונה;
  - (ד) ילד כאמור בפרטים (3), (4)(ב) ו-(7) שבתוספת השנייה;
- (2) סכום השווה ל- 100% מקצבת יחיד מלאה בעד -
  - (א) ילד כאמור בפרטים (1), (2), (4)(א), (5) ו-(6) שבתוספת השנייה;
  - (ב) ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד, למעט ילד כאמור בפרטים 11 (ב) ו- (ג) ו-12 (ב) שבתוספת הראשונה;
- (א2) סכום השווה ל- 112% מקצבת יחיד מלאה בעד ילד התלוי בעזרת הזולת במידה רבה מאוד;
- (3) סכום השווה ל- 188% מקצבת יחיד מלאה בעד כל אחד מאלה:
  - (א) ילד התלוי לחלוטין בעזרת הזולת;
  - (ב) ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע או ילד התלוי לחלוטין במידה רבה במיוחד בעזרת הזולת, ובלבד שהם זכאים לתוספת לפי הסכם בדבר תשלום תוספת לזכאים לקצבה מיוחדת ולגמלת ילד נכה הזקוקים למכונת הנשמה באופן רצוף (להלן - תוספת לפי הסכם המונשמים).
- (א3) סכום השווה ל- 235% מקצבת יחיד מלאה בעד ילד התלוי לחלוטין במידה רבה במיוחד בעזרת הזולת או ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע, ובלבד שאינם זכאים לתוספת לפי הסכם המונשמים, ואולם אם משולמת בעד הילד תוספת לגמלה לפי תקנה 2א', ישולם בעדו לפי פסקה זו סכום השווה ל- 188% מקצבת יחיד מלאה;

3. תנאים לקבלת גמלאות

- (א) גמלאות לפי תקנות אלה ישולמו כל עוד מתקיימים כל אלה:
  - (1) הילד הנכה נמצא בישראל, או נמצא עם הורה בשליחות מטעם המדינה, מחוץ לגבולות ישראל;
  - (2) הילד הנכה מוחזק בידי משפחת אומנה. (תיקון חקיקה מיוני 2024)
  - (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א)(1), יצא הילד הנכה את ישראל ובתכוף לפני יציאתו שולמה בעדו גמלה לפי תקנות אלה במשך 2 חודשים רצופים לפחות - יימשך תשלום הגמלה לתקופה נוספת של 3 חודשים, מהחודש שבו יצא את ישראל; המוסד רשאי, לפי שיקול דעתו, להאריך את התקופה האמורה עם נתקיים בילד אחד מאלה:
    - (1) הוא יצא את ישראל לצורך טיפול רפואי וטרם חלפו 24 חודשים מיום שיצא כאמור;

- (2) הוא גר עם הורה, העובד מחוץ לישראל בשליחות מעבידו הישראלי, וטרם חלפו 24 חודשים מיום שיצא כאמור את ישראל.
- (ב1) על אף האמור בתקנה 2, היה הילד הנכה מוחזק בתנאי פנימייה במוסד שבו ניתנים שירותי רפואה, שירותי סיעוד או שירותי שיקום, למעט בידי משפחה אומנה, תשולם בעדו גמלה, בשיעורים האלה, לפי העניין, במקום בסכומים האמורים בתקנה 2:
- (1) סכום השווה ל- 23.73% מקצבת יחיד מלאה, בעד ילד שהיה זכאי לגמלה לפי תקנה (2)(1), אלמלא היה מוחזק בתנאי פנימייה כאמור;
- (ג) הוראת תקנת משנה (ב1) לא תחול על ילד נכה אם מתקיימים אחד מאלה:
- (1) הילד נמצא בבית חולים לשם ריפוי או שיקום רפואי, בשל ליקוי גופני או נפשי, והורה או מי שמקבל גמלה בעדו נמצא עמו ונוטל חלק בטיפול בו;
- (2) הילד הנכה מוחזק במוסד כאמור והוריו נושאים בכל הוצאות אחזקתו במוסד.

4. תקופת התשלום

- (א) גמלה לפי תקנות אלה תשולם בעד תקופה המתחילה ב-1 בחודש שבו הוגשה התביעה לגמלה.
- (ב) ראה המוסד כי נתקיימו בילד התנאים המזכים בגמלה גם בתקופה שקדמה להגשת התביעה, תשולם המגלה בעד התקופה האמורה ובלבד שלא תשלום גמלה בעד-
- (1) ילד עם ליקוי מיוחד כאמור בפרט (1) שבתוספת השנייה - בעד תקופה העולה על 6 חודשים שבתכוף לפני הגשת התביעה;
- (2) כל ילד אחר - בעת תקופה העולה על 12 חודשים שבתכוף לפני הגשת התביעה.
- (ג) על אף האמור בתקנת משנה (ב), לא יקדם מועד תשלום המגלה למוקדם מבין אלה:
- (1) המועד שבו תועדו לראשונה תסמינים הכרוכים בליקוי האמור, ברשומה רפואית כמשמעה בסעיף 17 בחוק זכויות החולה, התשנ"ו - 1996;
- (2) המועד שבו, לדעת רופא מומחה ברפואת ילדים שהמוסד הסמיכו לכך, החל הליקוי המזכה בגמלה להטיל עומס טיפולי כבד ביותר.
- (ד) ילד נכה ששולמה בעדו גמלה לפי תקנות אלה עד שמלאו לו 18 שנים, יימשך תשלום הגמלה בעד 90 ימים נוספים לאחר היום שבו מלאו לו 18 שנים.

5. החלטה לזמן מוגבל

- המוסד רשאי ליתן גמלה לפי תקנות אלה לזמן מוגבל, אם לדעתו קיימות נסיבות העשויות להשפיע על הזכאות לגמלה או שיעורה.

6. בדיקה מחדש

- (א) חלפו 6 חודשים לפחות מיום שניתנה ההחלטה שלפיה משתלמת גמלה לפי תקנות אלה:

- (1) המוסד רשאי לבדוק מחדש את הזכאות לגמלה ואת שיעורה;
- (2) המוסד יבדוק ויקבע מחדש את הזכאות לגמלה ואת שיעורה, אם הגיש הזכאי לגמלה בקשה לבדיקה מחדש והמציא אישור מרופא כי חלה החמרה במצבו של הילד.
- (ב) המוסד רשאי לבדוק ולקבוע מחדש את הזכאות לגמלה ואת שיעורה אף אם טרם חלפו 6 חודשים מיום שניתנה ההחלטה שלפיה משתלמת הגמלה, אם התגלו עובדות שלדעת המוסד לא היו ידועות בעת מתן ההחלטה שלפיה משתלמת הגמלה, או אם נוצרו עובדות חדשות, והכל אם לדעת המוסד יש בעובדות שנוצרו או נתגלו כאמור, כדי להשפיע על הזכאות לגמלה, או על שיעורה.
- (ג) תחילתה של החלטה בבדיקה מחדש לפי תקנה משנה (א)(1), ב- 1 בחודש שבו התקבלה ההחלטה.
- (ד) תחילתה של החלטה בבדיקה מחדש לפי תקנת משנה (א)(2), ב- 1 בחודש שבו חלה החמרה, ותחילתה של החלטה בבדיקה מחדש לפי תקנה משנה (ב), ב- 1 בחודש שבו נוצרו או נתגלו העובדות כאמור בה, ובלבד שלא תשלום גמלה לפי ההחלטה כאמור בעד -
- (1) ילד עם ליקוי מיוחד כאמור בפרט (1) שתוספת השנייה - בעד תקופה העולה על 6 חודשים שבתכוף לפני קבלת ההחלטה;
- (2) כל ילד אחר - בעד תקופה העולה על 12 חודשים שבתכוף לפני קבלת ההחלטה.

7. הגשת תביעה חדשה

- (א) נדחתה תביעה לגמלה לפי תקנות אלה, רשאי התובע להגיש תביעה חדשה, ובלבד שחלפו 6 חודשים מיום שבו נדחתה באחרונה תביעתו לגמלה;
- לתביעה חדשה כאמור יצרף התובע אישור רפואי בדבר החמרה שחלה במצבו של הילד.
- (ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), נתגלו או נוצרו עובדות שלא היו ידועות בעת מתן ההחלטה שלפה נדחתה התביעה לאחרונה, רשאי המוסד לבדוק מחדש את הזכאות לגמלה אף אם טרם חלפו 6 חודשים ממועד הדחייה.
- (ג) ההחלטה בתביעה לפי תקנות משנה (א) ו-(ב), תחילתה כאמור בתקנה 7(ד) ולעניין זה יראו את מועד הגשת התביעה כמועד קבלת ההחלטה והכל בלבד שמועד התחילה כאמור לא יקדם למועדים המפורטים להלן, לפי העניין:
- (1) לגבי החלטה בתביעה לפי תקנת משנה (א) - המועד שבו נדחתה באחרונה תביעה מגמלה בעד אותו ילד;
- (2) לגבי החלטה לפי תקנת משנה (ב) - ה- 1 בחודש שבו נוצרו העובדות.

8. חובת הודעה למוסד

הוכנס ילד נכה למוסד כאמור בתקנה 4(א)(2) או נמסר למשפחה אומנה, יודיע על כך מקבל הגמלה למוסד לביטוח לאומי בתוך 3 שבועות.

9. מניעת כפל גמלאות

(א) לא תינתן בעד אותה תקופה יותר מגמלה אחת לפי תקנה 2, בעד אותו ילד נכה; הוראה זו לא תחול על גמלה המשתלמת לפי תקנה 2(4).

(ב) הסכום הכולל של הגמלאות המשולמות לפי תקנה 2, בעד אותו ילד ובעד אותה תקופה, לא יעלה על סכום השווה ל- 117% מקבצת יחיד מלאה ולעניין גמלאות המשולמות בעד ילד התלוי לחלוטין בעזרת הזולת או בעד ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע, לא יעלה על סכום השווה ל- 214.09% מקבצת יחיד מלאה.

(ג) לא תינתן גמלה לפי תקנות אלה בעד ילד נכה, כל עוד הוא מקבל הטבה לפי הסכם בדבר גמלת ניידות, שנערך לפי סעיף 9מ לחוק (להלן- ההסכם) וטרם הוחזרה ההלוואה העומדת שניתנה לרכישת הרכב שבבעלותו, ואולם יכול שתינתן גמלה לפי תקנות אלה גם בעד ילד שמקבל הטבה לפי ההסכם, אם מתקיים בו אחד מאלה:

- (1) להורוה שני ילדים נכים או ילד נכה וילד מוגבל בניידות כמשמעו בהסכם;
- (2) נקבעו לו 80% מוגבלות בניידות לפי ההסכם או שהוועדה הרפואית כמשמעותה בהסכם קבעה כי הוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו, או קבעה כי בשל ליקוי בגפיו התחתונות אינו מסוגל ללכת בכוחות עצמו ובשל מוגבלותו אינו מסוגל להשתמש בכיסא גלגלים.

10. הוראות מעבר

(א) על אף האמור בתקנה 12, מי שמערב יום התחילה השתלמה לו גמלה לפי התקנות הקודמות, כל עוד מתקיימים בו תנאים שהיו מזכים בגמלה לפי התקנות ובלבד שטרם חלפו 48 חודשים מיום התחילה, ולגבי מי שחלה לגביו בתום התקופה האמורה תקנה 6(ב) לתקנות הקודמות - 15 חודשים.

(ב) תקנת משנה (א) תחול גם על מי שהגיש תביעה לגמלה לפני יום התחילה, כל עוד מתקיימים בו התנאים שהיו מזכים לגמלה לפי התקנות הקודמות.

תוספת ראשונה

ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד

- (1) ילד הזקוק אחת לחודש, לפחות, לעירוי של אחד מאלה: דם, מוצרי דם, תחליפי דם, תכשירים דם, תכשירים נוגדי זיהום, ועירוים אחרים למטרות טיפול ממושך.
- (2) ילד המקבל טיפול קבוע בדיאליזה או הזקוק באופן קבוע לצנתור שלפוחית השתן פעמיים ביום לפחות.
- (3) ילד המקבל טיפול אימונוסופרסיבי קבוע ויומימי לאחר השתלת איבר או מח עצמות, והכל לתקופה שלא תעלה על 3 שנים ממועד ההשתלה ובתקופה שבה סובל הילד ממחלה משנית ממושכת וקשה כתוצאה מהטיפול האמור.
- (4) ילד הזקוק פעם בחודש לפחות לעירוי של תכשירים ציטוטוקסיים או המקבל טיפול בקרינה מייננת לפני או אחרי טיפול כירורגי בשל גידול ממאיר, והכל במשך תקופת הטיפול כאמור ובחצי השנה שלאחריה, וכן בתקופה שבה סובל הילד ממחלה ממושכת קבועה וקשה שנוצרה כתוצאה מטיפול כאמור.
- (5) ילד הזקוק להזנה תוך ורידית או להזנה בזונדה טיפית, או שבשל ליקוי גופני חמור כל האכלה שלו דרך הפה או בכל דרך אחרת נמשכת שעה לפחות.
- (6) ילד אשר בשל ליקוי גופני חמור יש לו אורטרוסטמיה, גסטרוסטומיה, גגנוסטומיה, קולוסטומיה או ציסטוסטומיה ואשר רופא שהמוסד הסמיכו לכך קבע כי הוא זקוק לטיפול כאמור במשך שנה לפחות.
- (7) ילד אשר יש לו דחף בלתי נשלט לאכילה, העוסק באופן כפייתי ומתמיד בחיפוש אחר מזון בלא אבחנה או התייחסות לטיב האוכל, והכול כתוצאה מהפרעה אורגנית מרכזית ברורה, עם ליקוי כרומוזומלי מוכח.
- (8) ילד המקבל טיפול בחמצן ברוב שעות היממה או הסובל מטרכאוסטומיה.
- (9) ילד הזקוק באופן קבוע, במשך חצי שנה לפחות, לשלושה מבין אלה עקב מחלה אחת או הזקוק לארבעה מבין אלה עקב שתי מחלות או יותר ובלבד שאין מדובר בטיפולים חופפים:
  - (א) טיפול באינהלציות או משאפים פעמיים ביום לפחות;
  - (ב) טיפול יומימי באנטיביוטיקה או בקרדיוטונים או במשתנים או בנוגדי-פירכוסים או באימונוסופרסיה או במייצבי לחץ דם;
  - (ג) פיזיותרפיה יומימית, בשל ליקוי גופני, לפי הוראת הרופא;
  - (ד) מעקב במרפאת מומחים (תת-התמחות מתאימה למחלתו הכונית של הילד), פעם אחת לפחות, בתקופה האמורה;

- (ה) אשפוז במוסד רפואי לרבות אשפוז יום ואשפוז בית (כאשר רופא או אחות מבקרים את הילד מדי יום), בשל ליקוי גופני או נפשי, והכל למעט אשפוז בחד מיון; לעניין זה, "אשפוז" - במשך 30 ימים לפחות בחצי השנה שקדמה להגשת התביעה ובכל חצי שנה שלאחריה או אשפוז במשך 45 ימים בשנה;
- (ו) החלפת תחבושות וטיפול מקומי פעמים ביום לפחות או שימוש בחליפת לחץ כאשר השטח הפגוע מהווה חמישית לפחות משטח הגוף;
- (ז) ילד הזקוק להשגחה חלקית של הזולת, כהגדרתו בתקנה 1.
- (10) ילד הזקוק לטיפול והשגחה, בשל שבירת עצמות פתולוגיות או בשל דלקות כרוניות קשות בעצמות, שבעטיין חל איסור לבצע טיפול פזיותרפי או טיפול שיקומי אחר.
- (11) ילד אשר
- (א) בשל חוסר תפקוד מלא של שתי גפיים או בשל העדר של שתי גפיים זקוק באופן קבוע לשימוש במכשיר עזר;
- (ב) בשל תפקוד לקוי של שתי גפיים מתקשה במידה ניכרת מהרגיל אצל בני גילו בביצוע פעולות כגון עמידה, הליכה, אחיזת חפצים ואכילה.
- (ג) בשל חוסר תפקוד מלא של גף אחד או בשל העדר גף אחד.
- (12) (א) ילד אשר על פי הוראת רופא, זקוק לבדיקות דם שלא ניתן לבצען בבית, בתכיפות של אחת לשבוע במשך חצי שנה לפחות.
- (ב) ילד הנזקק באופן קבוע לפי הוראות רופא לבדיקת דם פעמיים ביום לפחות.
- (13) ילד, שמנהל השירותים הרפואיים במוסד או רופא שהוא הסמיכו לכך, קבע בהתייעצות עם מומחים בתחום, כי הוא זקוק לטיפול מיוחד, בשל מחלה או תסמונות נדירות וקשות, במידה המטילה עומס כבד ביותר על המשפחה; לעניין זה, "מחלה או תסמונת נדירה" - מחלה או תסמונת הקיימות ביחס של אחד, לכל היותר, בכל מאה אלף, לידות חי.

תוספת שנייה

ילד עם ליקוי מיוחד

- (1) ילד עם עיכוב התפתחותי - ילד אשר בשל עיכוב התפתחותי חמור אינו מסוגל לבצע את מרבית הפעולות ותנועות הראש, הגפיים והגו הרגילות אצל בן גילו, והכל בילד שמלאו לו 90 ימים וטרם מלאו לו 3 שנים.
- (2) ילד הזקוק להשגחה מלאה - ילד שמלאו לו 90 ימים, שלדעת רופא מומחה ברפואת ילדים שהמוסד הסמיכו לכך, בשל ליקוי רפואי חמור, מחלה כרונית קשה, הפרעת התנהגות חמורה או מגבלה התפתחותית בינונית, חמורה או קשה - מתקיימים בו כל אלה:
- (א) לא ניתן להשאירו בלא השגחה אפילו פרקי זמן קצרים והוא זקוק לנוכחות מתמדת של הזולת בשל אירועים רפואיים תכופים הדורשים טיפול מיידי של אדם אחר, הנובעים מהמחלה הקשה או מהליקוי, או בשל כך שבהשוואה לבני גילו או אינו מסוגל להבחין בגורמי סיכון מיידיים לו או לזולתו;
- (ב) קיימת בפועל השגחה ונוכחות מתמדת בכל שעות היום והלילה - בעת שהייה בבית, בדרך למסגרת החינוכית ובמסגרת החינוכית עצמה, או שקיימת זכאות שנקבעה לפי דין להשגחה או לנוכחות כאמור.
- (3) ילד הזקוק לסיוע בתקשורת - ילד שמלאו לו 3 שנים, הזקוק לסיוע בכל הקשור לתקשורת עם הזולת בשל העדר מוחלט של יכולת לתקשורת מילולית המקובלת בקרב בני גילו.
- (4) ילד עם ירידה בשמיעה -
- (א) ילד עם ירידה קבועה בשמיעה בכל אחת מאוזניו של לפחות 45 דציבלים בתדירויות הדיבור (בלא תיקון);
- (ב) ילד עם ירידה בשמיעה כל אחת מאוזניו של 40 דציבלים לפחות בתדירויות הדיבור (בלא תיקון), הזקוק למכשירי שמיעה באופן קבוע והכל ממועד האבחון.
- (5) ילד עם ליקוי ראייה - ילד שמלאו לו 90 ימים, שחדות הראייה בכל אחת מעיניו שווה או פחותה מ-6/60, או ששדה הראייה בכל אחת מעיניו הוא פחות מ-20 (הכל עם תיקון) והכל מרגע האבחון (להלן - ילד עם ירידה קבועה בראייה); לעניין זה יראו את חדות הראייה בעין שבה אבדן של -
- (א) שני רבעים עליונים של שדה הראייה, או יותר - כאילו היא נמוכה ב-2 דרגות מחדות הראייה שנמדדה באותה עין;
- (ב) רבע תחתון של שדה הראייה או יותר - כאילו היא נמוכה ב-3 דרגות מחדות הראייה שנמדדה באותה עין;

(ג) 2 רבעים תחתונים של שדה הראייה או יותר - כאילו היא נמוכה ב-6 דרגות מחדות הראייה שנמדדה באותה עין;
(6) ילד עם אוטיזם או פסיכזה - ילדה שמלאו לו 90 ימים, הסובל מליקוי כלשהו על הרצף האוטיסטי, היינו PDD או ASD לרבות PDD NOS ותסמונת אספרגר, או מפסיכזה וכן ילד במצב פסיכיאטרי התנהגותי דומה לליקויים האמורים.

11. תחולה

תקנות אלה יחולו על גמלה שתביעה לקבלתה הוגשה ביום תחילתן (להלן - יום התחילה) או לאחריו; לעניין זה, "תביעה" - לרבות תביעה לבדיקה מחדש לפי תקנה 7 או תביעה חדשה לפי תקנה 8, שהוגשה ביום התחילה או לאחריו; ואולם המוסד ראשי לשלם את הגמלאות לפי תקנות אלה בתום 9 חודשים מיום התחולה, בעל התקופה שמיום התחילה ואילך.

12. הוראות מעבר

(ג) על אף האמור בתקנה 12, מי שמערב יום התחילה השתלמה לו גמלה לפי התקנות הקודמות, כל עוד מתקיימים בו תנאים שהיו מזכים בגמלה לפי התקנות ובלבד שטרם חלפו 48 חודשים מיום התחילה, ולגבי מי שחלה לגביו בתום התקופה האמורה תקנה 6(ב) לתקנות הקודמות - 15 חודשים.
(ד) תקנת משנה (א) תחול גם על מי שהגיש תביעה לגמלה לפני יום התחילה, כל עוד מתקיימים בו התנאים שהיו מזכים לגמלה לפי התקנות הקודמות.

טופס התביעה:

[תביעה לגמלה לילד נכה\(7821\)](#)

טופס האבחון:

לצרף טופס ב.ל 7823

קישור ל"ניתוב" ו "דיון מידי " בתבל

קישור לתיקיית החוזרים באתר הלשכה (כל החוזרים מופיעים בתבל וניתן לעיין בהם במהלך ביצוע הוועדה).

<https://www.btl.gov.il/About/Vaadot/Chozrim/YeledNech/Pages/default.aspx>

דגשים באבחון רפואי בגמלת ילד נכה

להלן כלים והמלצות להכרת פרוטוקול וועדת "ילד נכה" (ילד"ן).
הסעיפים נכתבו על פי סדר הופעתם בפרוטוקול הוועדה הרפואית, ולא על פי הופעתם בספר התקנות.
הדגשים, המתייחסים לתקנות, אשר מופיעים בתדריך להלן, משקפים את גישת הלשכה הרפואית/
פורום ילד"ן, לשאלות מקצועיות העולות מהרופאים הפוסקים בשטח ומטרתם להביא לפירוש דומה של
התקנות, במקומות שונים בארץ בהם מתבצעות וועדות.
הנקודות להלן אינן תחליף לחוקים, לתקנות, לחוזרים ולמכתבי ההדרכה של הלשכה הרפואית.
זכותו וחובתו של הרופא לפסוק על פי דעתו המקצועית בלבד. היה ועמדתו במקרה ספציפי שונה מדעת
הלשכה הרפואית, מתבקש הרופא לנמק את עמדתו בפרוטוקול הוועדה.

ילד עם ליקוי מיוחד

תסמונת דאון - סעיף זה מתייחס ל"תסמונת דאון", בלבד, ומזכה את הילד ב-50% גמלה, מלידה ועד גיל 18 שנים ושלושה חודשים. (חוזר נכות מספר -). התייחסות ל"תסמונת דאון" עם עיכוב התפתחותי, ולמומים גנטיים אחרים עם עיכוב התפתחותי, תבוא לידי ביטוי בחוזר ילד"ן-710/06/2016

אוטיזם או פסיכזה - הסובל מליקוי כלשהו על הרצף האוטיסטי, היינו ASD לרבות PDD NOS ותסמונת אספרגר, או מפסיכזה וכן ילד במצב פסיכיאטרי התנהגותי דומה לליקויים "אוטיזם" – על פי חוזר ילד נכה – מספר 1952, עדכון אחרון – 18.12.2024

ילד עם ירידה בשמיעה - (ניתן לתת מלידה)

(א) בכל אחת מאוזניו של לפחות 45 דציבלים בתדירויות הדיבור (בלא תיקון);

(ב) בכל אחת מאוזניו של לפחות 40 דציבלים בתדירויות הדיבור (בלא תיקון),

הזקוק למכשירי שמיעה באופן קבוע והכל ממועד האבחון.

הזכאות נקבעת על פי בדיקת שמיעה עדכנית (או בדיקת BERA) ומכתב מרופא אף אוזן וגרון. יש לשים לב אם הליקוי הוא דו-צדדי, אם הבדיקה בוצעה ללא מכשירים. במקרים של ספק (כמו במקרה של "שתל קוכלארי חד צדדי"), ניתן להתייעץ (בבדיקה ללא נוכחות או בנוכחות), ברופא א.א.ג. מוסדי.

ילד עם ליקוי ראייה על פי חוזר ילד"ן מס' 703/02/2015 מ 03.02.2015

ילדה שמלאו לו 90 ימים

(א) שחדות הראייה בכל אחת מעיניו שווה או פחותה מ-6/60,

(ב) או ששדה הראייה בכל אחת מעיניו פחות מ-20 (הכול עם תיקון) והכל מרגע האבחון (להלן - ילד עם ירידה קבוע בראייה);

לעניין זה יראו את חדות הראייה בעין שבה אבדן של-

(א) שני רבעים עליונים של שדה הראייה או יותר - כאילו היא נמוכה ב-2 דרגות מחדות הראייה שנמדדה באותה עין;

(ב) רבע תחתון של שדה הראייה או יותר - כאילו היא נמוכה ב-3 דרגות מחדות הראייה שנמדדה באותה עין;

(ג) 2 רבעים תחתונים של שדה הראייה או יותר - כאילו היא נמוכה ב-6 דרגות מחדות הראייה שנמדדה באותה עין;

"לקות ראייה" – על פי חוזר ילד נכה - מספר 703/02/2015 מתאריך 03.02.2015, ניתן להכיר בתעודת עיוור מטעם השירות לעיוור לצורך מיצוי זכויות.

ילד זקוק לסיוע בתקשורת – על פי חוזר ילד נכה מספר 717/10/2022 – ילד שמלאו לו 3 שנים, הזקוק לסיוע בכל הקשור לתקשורת עם הזולת בשל העדר מוחלט של יכולת לתקשורת מילולית המקובלת בקרב בני גילו. (יש טופס ב.ל., ייעודי מקלינאית תקשורת)

ילד הזקוק להשגחה מלאה – מזכה ב 100% גמלה

ילד שמלאו לו 90 ימים, שלדעת רופא מומחה ברפואת ילדים שהמוסד הסמיכו לכך, בשל ליקוי רפואי חמור, מחלה כרונית קשה, הפרעת התנהגות חמורה או מגבלה התפתחותית בינונית, חמורה או קשה - מתקיימים בו כל אלה:

א. לא ניתן להשאירו בלא השגחה אפילו פרקי זמן קצרים והוא זקוק לנוכחות מתמדת של הזולת בשל אירועים רפואיים תכופים הדורשים טיפול מיידי של אדם אחר, הנובעים מהמחלה הקשה או מהליקוי, או בשל כך שבהשוואה לבני גילו או אינו מסוגל להבחין בגורמי סיכון מיידיים לו או לזולתו;

ב. קיימת בפועל השגחה ונוכחות מתמדת בכל שעות היום והלילה - בעת השהייה בבית, בדרך למסגרת החינוכית ובמסגרת החינוכית עצמה, או שקיימת זכאות שנקבעה לפי דין להשגחה או לנוכחות כאמור.

להלן דוגמאות (בנוסף למצבים העונים לדעת הרופא הפוסק, לדרישות התקנה), למצבים שניתן לזכות בהם את הילד/ה בזכאות בעילת "השגחה מלאה"

(א) ילד עם עיכוב התפתחותי עם DQ פחות נמוך מ - 55 – על פי חוזר ילד נכה מספר עם 713/11/2018

(ב) מוגבלות שכלית (על פי קביעת וועדת אבחון של משרד הרווחה), קלה-בינונית, בינונית, קשה. על פי חוזר ילד נכה מספר

(ג) טיפול ביולוגי במחלה פעילה – על פי חוזר ילד נכה מספר – 713/12/2019

(ד) תסמונת דאון, מגיל 90 יום ועד גיל 6 שנים

(ה) מומים גנטיים עם עיכוב התפתחותי משמעותי, מגיל 90 יום ועד גיל 6 שנים – על פי חוזרי ילד נכה 710/06/2016 מתאריך 25.06.2018

(ו) מומי לב מולדים - לפי חוזר ילד"ן 712/09/2020 מ 10.09.2020

(ז) שומה מלנוציטית מולדת ענקית – על פי חוזר ילד נכה מספר – 707/12/2016

(ח) סוכרת נעורים – על פי חוזר ילד נכה מספר –

(ט) ITP על פי חוזר ילד"ן מס' 715/01/2022 מתאריך 11.01.2022

(י) CONGENITAL ADRENAL HYPERPLASIA על פי חוזר ילד נכה מספר – 708/10/2017

(יא) זכאות ל 3 עילות המזכות כ"א ב - 50% גמלה. על פי חוזר נכות 1999 וחוזר ילד"ן מס' - 711/06/2016

(יב) ADHD

(יג) ילד נכה - איבה

ילד הזקוק להשגחה חלקית - מזכה ב - 50% גמלה

ילד שמלאו לו 90 יום, שלדעת רופא מומחה ברפואת ילדים שהמוסד הסמיכו לכך, הזקוק להשגחה חלקית של הזולת בקרבתו בכדי למנוע מצבי סיכון לעצמו או לאחרים באופן החורג במידה ניכרת מבני גילו עקב:

- ליקוי תפקודי
  - מחלה כרונית
  - בעיה התנהגותית
  - הבנה לקויה
- (חוזר נכות 2000)

להלן דוגמאות למצבים המזכים בגמלה בעילת סעיף "השגחה חלקית" (בנוסף למצבים העונים להגדרת "השגחה חלקית", בתקנה):

- (א) עיכוב התפתחותי עם DQ ממוצע 56-62 על פי חוזר ילד נכה מס' 713/11/2018
- (ב) מוגבלות שכלית התפתחותית קלה - על פי נוהל משותף מתאריך 23.07.2020
- (ג) מחלה דלקתית ברמיסיה תחת טיפול ביולוגי - על פי חוזר נכות 2003 חוזר ילד"ן מס' 713/12/2019
- (ד) ADHD הפרעת קשב קשה על פי חוזר נכות 2043, חוזר ילד"ן 727/06/2025
- (ה) מחלות שריר מולדות על פי חוזר נכות 1963
- (ו) אפילפסיה לא מאוזנת- חוזר נכות מס' 2038 ילד"ן 724/07/2024 מתאריך 24.09.2024
- (ז) אלרגיה למזון מטווחת IGE על פי חוזר נכות ילד"ן - 716/03/202 מתאריך 6.03.2022
- (ח) מומי לב מולדים - על פי חוזר ילד"ן מס' 712/09/2020 מתאריך 10.09.2020
- (ט) שומה מלנוציטית מולדת ענקית - על פי חוזר ילד"ן מס' - 707/12/2016
- (י) פגים שנולדו לפני שבוע 33 או במשקל נמוך מ - 1750 גר' על פי חוזר ילד"ן מס' - 712/12/2019

טיפול רפואי מיוחד

הניתן לילד ב 12 חודשים לפני הגשת התביעה

- (1) ילד הזקוק אחת לחודש, לפחות, לעירוי של אחד מאלה: דם, מוצרי דם, תחליפי דם, תכשירים דם, תכשירים נוגדי זיהום, ועירוים אחרים למטרות טיפול ממושך.
- (2) ילד המקבל טיפול קבוע בדיאליזה או הזקוק באופן קבוע לצנתור שלפוחית השתן פעמיים ביום לפחות.
- (3) ילד המקבל טיפול אימונוסופרסיבי קבוע ויומימי לאחר השתלת איבר או מח עצמות, והכל לתקופה שלא תעלה על 3 שנים ממועד ההשתלה ובתקופה שבה סובל הילד ממחלה משנית ממושכת וקשה כתוצאה מהטיפול האמור.
- (4) ילד הזקוק פעם בחודש לפחות לעירוי של תכשירים ציטוטוקסיים (חוזר "טיפול רפואי קשה" – 1989, חוזר מחלה ממארת – 720/07/2023).
- או המקבל טיפול בקרינה מיינת לפני או אחרי טיפול כירורגי בשל גידול ממאיר, והכל במשך תקופת הטיפול כאמור ובחצי השנה שלאחריה, וכן בתקופה שבה סובל הילד ממחלה ממושכת קבועה וקשה שנוצרה כתוצאה מטיפול כאמור.
- (5) ילד הזקוק להזנה תוך ורידית או להזנה בזונדה טיפית, או שבשל ליקוי גופני חמור כל האכלה שלו דרך הפה או בכל דרך אחרת נמשכת שעה לפחות.
- (6) ילד אשר בשל ליקוי גופני חמור יש לו אורטרוסטמיה, גסטרוסטומיה, גגונוסטומיה, קולוסטומיה או ציסטוסטומיה ואשר רופא שהמוסד הסמיכו לכך קבע כי הוא זקוק לטיפול כאמור במשך שנה לפחות.
- (7) ילד אשר יש לו דחף בלתי נשלט לאכילה, העוסק באופן כפייתי ומתמיד בחיפוש אחר מזון בלא אבחנה או התייחסות לטיב האוכל, והכול כתוצאה מהפרעה אורגנית מרכזית ברורה, עם ליקוי כרומוזומלי מוכח.
- (8) ילד המקבל טיפול בחמצן ברוב שעות היממה או שיש לו טרכאוסטומיה.
- (9) ילד הזקוק לטיפול והשגחה, בשל שבירת עצמות פתולוגיות
- (10) או בשל דלקות כרוניות קשות בעצמות, שבעטיין חל איסור לבצע טיפול פיזיותרפי או טיפול שיקומי אחר
- (11) חוסר/תפקוד לקוי של גפיים, ילד אשר:
  - (א) בשל חוסר תפקוד מלא של שתי גפיים או בשל העדר של שתי גפיים זקוק באופן קבוע לשימוש במכשיר עזר;
  - (ב) ילד אשר בשל תפקוד לקוי של שתי גפיים מתקשה במידה ניכרת מהרגיל אצל בני גילו בביצוע פעולות כגון עמידה, הליכה, אחיזת חפצים ואכילה

- ניתן להיעזר בטבלה (המופיעה בקוד 27, בלגסי, וקיימות גם בתבל) הקובעת זכאות על פי מטריצה
FUNCTION CLASSIFICATION SYSTEM) /GMFCS (GROSS MOTOR CLASSIFICATION SYSTEM) MACS), MANUAL ABILITY
אשר מולאה ע"י פיזיותרפיסט/ית ומרפא/ה בעיסוק, ועל פיה נקבע "חוסר תפקוד", כל זה על פי מסמך
הלשכה הרפואית מתאריך 21.08.2014
- בפרוטוקול הוועדה נמצאות שתי טבלאות.
  - הראשונה מסייעת בקביעת עילת הזכאות במקרה שיש בחומר שנמסר לוועדה תיעוד עדכני של בדיקת GMFCS ובדיקת MACS. על פי תוצאת המטריצה, ייקבע אם הזכאות היא ל- 100% גמלה - ("חוסר תפקוד") - קוד 26, או ל- 50% גמלה - ("תפקוד לקוי") - קוד 27.
  - הטבלה השנייה מאפשרת לרופא הוועדה לקבוע זכאות לגמלה בגין "תפקוד לקוי בשתי גפיים", בשיעור 50% גמלה, על פי בדיקה פיסיקלית בוועדה, או על פי נתונים בחומר שהוגש לוועדה. (ההנחיות למילוי הטבלה - בפרוטוקול)
- (ג) חוסר תפקוד מלא של גף אחד או בשל העדר גף אחד.
- (12) ילד אשר על פי הוראת רופא, זקוק לבדיקות דם שלא ניתן לבצען בבית, בתכיפות של אחת לשבוע במשך חצי שנה לפחות.
- (13) ילד הנזקק באופן קבוע לפי הוראות רופא לבדיקת דם פעמיים ביום לפחות (סוכרת סוג 1)
- (14) ילד, שמנהל השירותים הרפואיים במוסד או רופא שהוא הסמיכו לכך, קבע בהתייעצות עם מומחים בתחום, בשל מחלה או תסמונות נדירות וקשות, במידה המטילה עומס כבד ביותר על המשפחה; לעניין זה, "מחלה או תסמונת נדירה" - מחלה או תסמונת הקיימות ביחס של אחד, לכל היותר, בכל מאה אל לידות חי.
- אם המחלה לא נמצאת ברשימת המחלות הנדירות שפורסמה ע"י הלשכה הרפואית, יש להעביר את המקרה לייעוץ הלשכה הרפואית.

שילוב טיפולים זכאות 100%

- ילד הזקוק באופן קבוע, במשך חצי שנה לפחות, לשלושה מבין אלה עקב מחלה אחת או הזקוק לארבעה מבין אלה עקב שתי מחלות או יותר ובלבד שאין מדובר בטיפולים חופפים:
- (א) טיפול באינהלציות או משאפים פעמיים ביום לפחות;
  - (ב) טיפול יומימי באנטיביוטיקה או בקרדיוטונים או במשתנים או בנוגדי-פירכוסים או באימונוסופרסיה או במייצבי לחץ דם;
  - (ג) פיזיותרפיה יומיומית, בשל ליקוי גופני, לפי הוראת הרופא;
  - (ד) מעקב במרפאת מומחים (תת-התמחות מתאימה למחלתו הכרונית של הילד), פעם אחת לפחות, בתקופה האמורה;
  - (ה) אשפוז במוסד רפואי לרבות אשפוז יום ואשפוז בית (כאשר רופא או אחות מבקרים את הילד מדי יום), בשל ליקוי גופני או נפשי, והכל למעט אשפוז בחד מיון; לעניין זה "אשפוז" - במשך 30 ימים לפחות בחצי השנה שקדמה להגשת התביעה ובכל חצי שנה שלאחריה או אשפוז במשך 45 ימים בשנה;
  - (ו) החלפת תחבושות וטיפול מקומי פעמים ביום לפחות או שימוש בחליפת לחץ כאשר השטח הפגוע מהווה חמישית לפחות משטח הגוף;
  - (ז) ילד הזקוק להשגחה חלקית של הזולת, כהגדרתו בתקנה.

טיפול רפואי קשה זכאות 235%

סוג הטיפול שניתן ושמאפשר מתן זכאות תחת סעיף זה:

- טיפולים כימותרפיים
- קרינה מייננת
- דיאליזה
- הזנה תוך ורידית
- אשפוז ממושך (לפחות 3 חודשים) לא כולל אשפוז פסיכיאטרי
- אחר

ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע וממושך, ומתקיימים בו כל אלה:

- טיפול רפואי קבוע בבית חולים
- בשל הטיפול לא ניתן להגיע למסגרת מקובלת 3 ימים בשבוע, בהוראת רופא
- למשך 3 חודשים רצופים
- ההורה או מקבל הקצבה נוטלים חלק משמעותי בטיפול בילד.

- (על פי חוזר ילד נכה מספר חוזר נכות מספר - 1989 ומכתבי הלשכה הרפואית בנידון, סעיף זה מתאים לטיפולים כימותרפיים בשלב האינדוקציה והטיפול האינטנסיבי, לשומות מלנוציטיות ענקיות בשלב הניתוחים, לחצי שנה הראשונה לאחר השתלת איבר, ולסעיפים המפורטים בחוזר: דיאליזה, TPN, אשפוז ממושך מעל 3 חודשים. לעניין זה יש להבהיר כי האשפוז צריך לכלול נוכחות הורית משמעותית כגון באשפוז לצורך שיקום, אבל לרוב לא לאשפוז פסיכיאטרי בו נוכחות ההורים איננה צמודה.)
- כדי לזכות את הילד בהטבות נוספות (חשמל, ארנונה ועוד), יש למלא סעיפי "טיפול רפואי מיוחד", בנוסף ל"טיפול רפואי קשה".

ילד עם עיכוב התפתחותי (לילד מ 91 יום ועד 3 שנים)

חוזר מס' 2040 ילד"ן 726/03/2025 מ 9.03.2025

ילד אשר בשל עיכוב התפתחותי חמור אינו מסוגל לבצע את מרבית הפעולות ותנועות הראש, הגפיים והגו כמו גם את הפעולות המצביעות על יכולות הקוגניטיביות, הרגילות אצל בן גילו. יש לוודא שבחצי שנה שקדמה לתביעה ועד מועד הבדיקה הילד לא היה מסוגל לבצע את מרבית הפעולות הרגילות אצל בני גילו יש לבדוק בפועל את הפעולות מהראשונה ועד האחרונה הרשומה בקבוצת הגיל שבה נמצא הילד בעת הבדיקה.

ילד שיום הולדתו חל בחודש האחרון של קבוצת הגיל, ייבדק גם לפי קבוצת הגיל שלאחריה. חוזר ילד"ן

תלות בעזרת הזולת לטיפולו האישי של הילד

יש לסמן את רמת התפקוד במשבצת המתאימה, קיימת טבלה לפי קבוצות גיל. סה"כ הניקוד יחושב באופן אוטומטי ע"י מערכת תבל

במקרים בהם לא ניתן לבצע הבדיקה בפועל, מטעמי צניעות, או חוסר שיתוף פעולה, ניתן לבקש בדיקת הערכה ע"י אחות, בביקור בית.

ניידות בתוך הבית - פעילות זאת יש לבדוק בפועל

הלבשה והפשטה - פעילות זאת יש לבדוק בפועל

רחצה

אכילה ושתייה

היגיינה אישית

ילד שיום הולדתו חל בחודש האחרון של קבוצת הגיל, ייבדק גם לפי קבוצת הגיל שלאחריה.

ילד שיום הולדתו חל בשנה האחרונה של קבוצת הגיל, ייבדק גם לפי קבוצת הגיל שלפניה.

